

O vývoji nynější německé armády.

Německo se stalo za vedení Pruska největší a nejmocnější pozemní vojenskou velmocí, která r. 1914 měla v míru 25 armádních sborů se 780.000 muži. Za války bylo dosaženo nejvyššího počtu 240 divisí.

Po skončení války i tato armáda byla rozleptána komunistickou agitací, takže již r. 1919 nebylo možno ji použít, vyjma nepatrné dobrovolnické formace, které byly ovládány vlivnými veliteli (t. zv. Freikorps).

Základem nové přechodné organizace armády byl zákon z 6. ledna 1919. Nová říšská obrana vznikla na podkladě tohoto zákona sloučením všech dobrovolnických formací. Základní jednotkou nové přechodné armády se stala „brigáda říšské obrany“, jichž v krátké době do června 1919 bylo postaveno 43 se 450.000 mužů.

26./6. 1919 podepsali němečtí zástupci podmínky míru ve Versailles a již 3 měsíce po ratifikaci smlouvy měly být sníženy počty německé armády na 200.000 mužů a nejpozději do 31./3. 1920 na stanovených 100.000 mužů.

Snížení počtů pokračovalo pro odpor Německa velmi pomalu a bylo nutno lhůty prodlužovat, což se stalo na konferenci v San Remu 15./2. 1920, kdy určeny lhůty snížení na 200.000 mužů do 10./4. 1920 a na 100.000 mužů do 10./7. 1920 a na konferenci ve Spa 9./7. 1920, kde stanovena lhůta snížení na 150.000 mužů do 1./10. 1920 a na 100.000 mužů do 1./1. 1921.

Organizace říšské obrany o 200.000 mužů.

Tato přechodná armáda měla 4 skupinová velitelství 1—4 (Berlín, Kassel, Kolberg a Mnichov) s 20 brigádami (vlastně divisemi). Organizace této armády byla ukončena v červnu 1920.

Původní armáda o 200.000 mužů měla mít podle žádosti Německa: 4 skupinová velitelství, 12 pěších divisí, 5 samostatných pěších brigád a 3 divise jezdecké.

Kromě toho si chtělo Německo podržet: 4 oddíly těžkého dělostřelectva po 3 bateriích, 8 oddílů leteckých a 4 železniční roty. Je samozřejmé, že se Německo pokoušelo přizpůsobit svou novou armádní organizaci soustavě teritoriální býv. císařské armády, ale snaha ta se neoplkala se zdarem.

Postup dalšího vývoje.

Při redukcí počtů na 150.000 mužů, jež bylo nařízeno konferencí ve Spa, bylo přihlédnuto již k složení konečné armády podle podmínek mírové smlouvy.

Podmínky mírové smlouvy.

Mírová smlouva předepsala Německu armádu z povolání, vybudovanou na dobrovolnickém systému s 12letou presenční službou pro mužstvo a nejméně 25letou pro důstojníky. Celkové počty byly stanoveny na 100.000 mužů, 4000 důstojníků v to. Počet vyšších jednotek určen 7 pěšimi a 3 jezdeckými divisemi předepsaného složení. Hrubé, těžké a protiletadlové dělostřelectvo, dále útočná vozba a letectvo nebylo připuštěno. Rovněž válečný průmysl byl omezen monopolisací několika zbrojních podniků na nejmenší míru. Všeobecná branná povinnost byla zrušena, generální štáb rozpuštěn a zároveň zakázána veškerá mobilizační opatření.

Branný zákon z 23./3. 1921.

Branný zákon z 23./3. 1921 legalisoval armádu z povolání (říšskou obranu — Reichswehr). Jím byl nahrazen prozatímní zákon o zrušení všeobecné branné povinnosti a o úpravě služebního závazku z 31./8. 1920. Doplňkem z 18./6. 1921 byl branný zákon částečně opraven.

Branný zákon ustanovuje jako brannou moc Německa říšskou obranu, která se skládá z říšského vojska (Reichsheer) a z válečného námořnictva. Doplňovací systém je dobrovolnický. Všeobecná branná povinnost byla zrušena. Počty vyšších i nižších jednotek byly uvedeny přesně podle podmínek mírové smlouvy.

Velitelská moc.

Nejvyšším velitelem branné moci v míru i ve válce je říšský prezident. Pod ním vykonává svou velitelskou pravomoc ministr říšské obrany. V čele pozemní armády stojí náčelník vojenského vedení (Chef der Heeresleitung), v čele námořnictva náčelník námořnictva (Chef der Marineleitung).

Ministerstvo říšské obrany.

Ministerstvo říšské obrany je nejvyšším velitelským a správním úřadem branné moci.

Vyšší velitelství.

Říšská obrana má 7 pěších a 3 jezdecké divise, podřízené dvěma skupinovým velitelstvím, a to v Berlíně (1.) a v Kaselu (2.).

K 1. skupinovému velitelství patřily: 1., 2., 3., 4. divise a 1., 2. jezdecká divise a k 2. skupinovému velitelství patřily: 5., 6., 7. divise a 3. jezdecká divise.

V čelo skupin byli postaveni vrchní skupinová velitelé — armádní generálové (Oberbefehlshaber der Gruppe).

Oblastní velitelství (Wehrkreiskommando) a velitelství divisií.

Oblastní velitelství jsou zároveň velitelstvími pěších divisií. Pěší divise byly tříplukové, s jedním plukem lehkého dělostřelectva a o jednom praporu ženijním, telegrafním, vozatajským, automobilním a jedné divisií eskadroně.

Divisní pěchota byla podřízena veliteli divisní pěchoty (Infanterieführer), divisní dělostřelectvo veliteli divisního dělostřelectva (Artillerieführer).

Velitelé pěších divisií byli zároveň oblastními veliteli (Befehlshaber im Wehrkreis X).

Velitelství jezdeckých divísi.

Každá jezdecká divise měla 6 jezdeckých pluků a jeden jezdecký dělostřelecký oddíl.

Zbraně.

a) Pěchota.

21 pluků pěchoty o 3 praporech, 1 minometné rotě a 1 výcvikovém praporu.

b) Jezdecktvo.

18 jezdeckých pluků o 4 normálních a jedné výcvikové eskadroně. Jezdecktvo nesmělo mít ani kulometnou eskadronu, ani lehké kulomety. Jen u velitelského pluku byly 4 těžké kulomety. Postupem času došlo i tu k porušení těchto podmínek.

c) Dělostřelctvo.

7 lehkých dělostřeleckých pluků o třech oddílech a jedné výcvikové baterii. Ráže polních kanonů 77 cm a polních houfnic 105 cm. 1 baterie v pluku byla motorisována.

d) Telegrafní vojsko.

7 telegrafních praporů původně o dvou stejných rotách; později byla 1. rota telefonní a 2. radiotelegrafní.

e) Dopravní vojsko.

1. 7 automobilních praporů rozdělených na lehké a těžké automobilní transportní kolony, pak na 3—4 roty; později, průběhem vývoje říšské obrany, se staly tyto jednotky zárodkem útočné vozby a motorisovaných jednotek vůbec.

2. 7 vozatajských praporů o 4 vozatajských eskadronách. I tyto prapory byly později přeměněny na jednotky dělostřelecké.

Výcvik.

Výcvik nováčků byl prováděn u rot výcvikového praporu, po uplynutí 6 měsíců u polních rot.

Důstojníci aspiranti konali předběžný výcvik u jednotek jako každý jiný voják; po zkoušce byli přiděleni do příslušné školy zbraní, v níž absolvovali dva ročníky. Po vykonání důstojnické zkoušky byl jmenován čekatel Oberfähnrichem a očekával u své jednotky povýšení na poručíka.

Výcvik byl co nejintenzivnější a byl do krajnosti specialisován. Zbraně zakázané byly při výcviku předpokládány a byly pro ně i příslušné předpisy.

Doplňování.

Říšská obrana byla doplňována dobrovolníky podle teritoriálního systému. Nábor prováděly setniny a oddíly. Tento systém umožnil dokonalý výběr, takže skutečně možno tvrdit, že říšská obrana představovala vojenskou elitu.

Charakteristika říšské obrany.

Říšská obrana měla ráz t. zv. velitelské armády (Führerheer), která představovala armádu velitelů, z nichž mohly být vytvořeny kádry pro použití a doplnění za mobilisace a za války.

Tvůrcem říšské obrany, která se stala základem dnešní německé armády, byl náčelník vojenského vedení gen. plk. von Seeckt, který své názory na armádu z povolání uložil v svém díle: Myšlenky vojáka. V kapitole „Moderní armády“ se staví proti typu armád za války s odůvod-

něním, že se tento typ dnes přežil, poněvadž je příliš nepohyblivý. Taková armáda nemůže manévrovat, nýbrž jen dusit. Za ideální považoval gen. Seeckt typ armády mírové, kterou označoval jako armádu operační, složenou z dobrovolníků s dlouhou služební dobou, tedy vojáků z povolání. Počty samo sebou by se řídily podle hospodářské situace a vojenskozeměpisné polohy státu a musily by při nejmenším zajistit stát proti překvapujícímu nepřátelskému útoku. Pro tuto armádu vyžaduje Seeckt: značnou pohyblivost, již lze dosáhnout četným a dobře vycvičeným a organizovaným jezdecktvem, využitím motorisace, velkou pochodovou schopností pěchoty, velmi dobrou a účelnou výzbrojí a stálým doplňováním sil. Podobná armáda by potřebovala pro první použití jen nepatrných doplňků, nikoli mobilisace.

Vedle této armády a vtěsném styku s ní by existovaly výcvikové kádry důstojníků, poddůstojníků a mužstva. Výcvikovými formacemi a školami kádrů by prošla veškerá schopná mládež státu, a to v krátkých výcvikových a opakovacích kursech. Tím by byla získána vojenská masa, která se sice nehodí pro pohybnou válku a ofensivní boj, ale je s to při zdokonaleném výcviku a přiměřené výzbroji provést obranu státu a doplnit svými nejlepšími silami operační armádu. K tomu je ovšem potřeba předvojenské výchovy jak sportovní, tak morální, ovšem uzákoněné.

Čím menší bude tato armáda, tím moderněji bude možno ji vyzbrojit, zatím co se stále ukládání moderní výzbroje pro milionové armády stane nemožností.

Jest ovšem podmínkou, aby tato armáda byla v každém okamžiku připravena k použití.

Pro vyzbrojení masové armády jest jen jedna cesta: výroba prototypů a příprava seriové výroby zbraní v čas potřeby, což vyžaduje stálého spojení s průmyslem a studium v laboratořích a ve výcvikových táborech. Příprava přeměny mírové výroby na válečnou vyžaduje již v míru státních podpor; to je však vždy výhodnější než opatřování a udržování velkých zásob materiálu.

A všimneme-li si dalšího článku tohoto díla: Moderní jezdecktvo, vidíme, jak bystře gen. Seeckt pochopil a předvídal úkoly moderního jezdecktva.

Jeho názory uvádím proto, že přes to, že dnešní německá armáda jest armádou s krátkou služební dobou na podkladě všeobecné branné povinnosti, lze o ní předpokládat už dnes, že je armádou operační ve smyslu Seecktově.

Vývoj říšské obrany od jejího ustavení až do zvyšování počtů a vyhlášení všeobecné branné povinnosti je řadou pokusů o moderní organizaci jednotek, ovšem v rámci říšské obrany. Bylo sice vždy při cvičeních používáno jen atrap tanků, obrněných aut, protitankových kanonů a p., ale objevení se těchto zbraní po nastolení nového režimu v Německu, ukázalo, že německá armáda tyto zbraně zakázané versaillskou smlouvou měla. Rovněž tak organizace nových jednotek zakázaných zbraní byla již v rámci říšské obrany zcela připravena a zpracována. Totéž lze tvrdit o předpisech pro tyto typy zbraní. Proto nebyl přechod vývoje a přeměny armády z povolání na armádu na základě všeobecné branné povinnosti s krátkou služební dobou nijak překotný. V pozadí přání německé vojenské správy žila vždy stará německá armáda se všeobecnou brannou povinností. Celý vývoj německé branné moci šel přes říšskou obranu k dnešní německé armádě.

Počátkem a během roku 1933, kdy se dostal v Německu Hitlerův režim k moci, zabývalo se mnoho lidí v státech sousedících s Německem myšlenkou, jak toto živelné hnutí může uskutečnit svůj branný program, jenž byl formulován plk. m. sl. Hierlem, dnešním velitelem říšské pracovní povinnosti, v brožurě: „Základy německé branné politiky“ z r. 1931. V brožurě jest obsažen branný program nacionálně socialistické strany, který byl propagován branně politickým úřadem strany, v jehož čele stál až do jeho zrušení r. 1935 gen. pěch. a místodržitel v Bavorsku v. Epp. Hierl neuznává názor tvůrce německé armády z povolání generála Seeckta o soustavě dvou armád, a to malé, ale důkladně vycvičené a vyzbrojené armády z povolání a o vojensky sice méně hodnotné, ale zato početné silné armády (národní milice), jež by byla v čas války postavena na základě všeobecné branné povinnosti. Autor publikace dokazuje, že se jen správnou distribucí vojensky hodnotných prvků na celou armádu (tím se dotýká velitelského materiálu v armádě z povolání) dosáhne vojenských i politických hodnot.

Hierl žádá uskutečnění branného státu se všeobecnou brannou povinností a s mobilizačními přípravami již v míru. Armáda má být národní armádou s odstupňovanou presenční služební dobou podle důležitosti jednotlivých zbraní a kromě toho žádá fyzickou i morální přípravu mládeže ve školách a předvojenskou výchovu mládeže od 14—20 let. Branný program nacionálně socialistické strany byl již skoro úplně uskutečněn. Přípravu k uskutečnění tohoto systému prováděla mistrná propaganda, která přesvědčovala celé okolí Německa o německé bezbrannosti a o nutnosti vybudování vhodné armády, aby Německo bylo chráněno před válkou, která prý stále ohrožuje každý nevyzbrojený stát. Je zajímavý jejich názor, který praví, že neozbrojený stát láká jiný silně vyzbrojený k přepadení.

Vedoucí činitelé jsou si asi dobře vědomi, že přepadení Německa soudy jistě je velmi málo akutní, avšak podařilo se jim vytvořit ovzduší, v němž bylo a je pocitováno zřízení velmi silné armády jako osvobození. Armáda se tím dostala do popředí života, myšlení a citění, z něhož nemůže být žádnou stranickou klikou odstraněna.

Na letošním norimberském sjezdu strany velmi jasně sám říšský kancléř rekapituloval tyto zásady v slovech, jež můžeme vyjádřit bez jakéhokoli pathosu: „Armádu, jež je předním ze dvou sloupů státu, vedou vojáci a nikdo jim do toho nesmí mluvit. Všechny stranické a ostatní organizace, jež jsou druhým sloupem, mají své vnitropolitické úkoly, a překročili je, budou poučeny, že se v těchto věcech nežertuje (jestliže se tak již nestalo)“.

Z toho vidíme, že se armádnímu vedení podařilo to, več r. 1933 mnohý i dobře zasvěcený pozorovatel nevěřil, získat pro sebe rozhodný vliv, udržet v slušné vzdálenosti od armády všechny politické vojáky strany, jimž by zajisté nebylo proti mysli zaměnit nejružnější uniformy a tituly za všeobecně vážené a respektované postavení vojenské.

Na nedávném norimberském sjezdu vydalo vojenské vedení počet ze své činnosti, 1 rok příprav a 1½ roku reorganizace, a ukázalo, že nová armáda je na výši doby, schopna přijmout účtyhodný počet branců, povoláných na podzim po prvé podle všeobecné branné povinnosti. Nadšený potlesk, s nímž se setkávala na každém kroku, úcta a vážnost, s níž se potkává všude a jež nejsou strojené, ukazují, že se nejširší vrstvy obdivují obnovené armádě a s nadšením se podrobí školení v jejích řadách.

Období příprav za Hitlerova režimu až do vyhlášení všeobecné branné povinnosti.

Býv. Reichswehr r. 1933 neměla pravděpodobně materiálu, aby mohla okamžitě vyzbrojit několikanásobně vzrostlou armádu. Nebylo však přikročeno k hromadným objednávkám, nejdříve nastalo údobí intenzivních pokusů a zkoušek, příprav, shromažďování plánů a surovin, organizace vojenských ústavů i průmyslu tak, aby výrobní proces dodal vše potřebné včas, kdy toho bude potřeby, v potřebném množství a nejdokonalejších vzorů. Šlo především o materiál letecký, útočné vozby, těžkého a protiletadlového dělostřelectva, nezapomenuto však ani na zavedení cvičné bluzy s otevřeným límcem a úplně nového jednotného vzoru účelných bot a nového typu stanového dílce. Jak všechny ukázky nasvědčují, s reorganizací bude provedena současně i úplná modernisace výzbroje a výstroje. Kromě některých požadavých předmětů, zdá se, že zůstane ze staré výzbroje puška, pistole a zatím snad i modernisovaný těžký kulomet. Vše ostatní, pravděpodobně i veškerý dělostřelecký materiál, bude asi úplně moderních vzorů.

K inventáři moderní armády však nepatří jen používané a uložené předměty, je to dále materiál, jež v stanovený okamžik dodá dobře organizovaný průmysl a hospodářský život. V obou odvětvích se nezhálo. Nelze přehlédnout pokrok a ohromný výkon na poli druhém, v jednom z nejdůležitějších oborů — motorisaci. Úsilí v tomto oboru, ať již se týká zmnohonásobení počtu vozidel ve veřejném i soukromém majetku či snahy, aby vozidla (i s řidiči) byla použitelná pro armádu (schopnost jízdy terénem), konečně gigantického projektu autostrad a soběstačnosti na poli pohonných hmot, i když snad dosud není vše úplně splněno, znamená těžko odhadnutelné zvýšení válečného potenciálu říše, jež jej vojenští velitelé jsou geografickou polohou vždy nuceni počítat s válkou na frontách, s operacemi na vnitřních liniích.

Důležitá byla i otázka ubytování. Na první pohled by se zdálo, že z dědictví po býv. císařské armádě zbylo kasáren tolik, že postačí pro velikou mírovou armádu. Ale většina slouží již jiným účelům a neodpovídají moderním požadavkům, hlavně ubytování jednotek motorisovaných. Od r. 1933 a hlavně r. 1934 vidíme, že se staré kasárny šmahem vyklizují a přestavují a v desítkách měst se k starým kasárnám budují další nové, nejmodernější objekty, velmi rozsáhlé, jež jsou vzorem moderní hygieny.

Reichswehr nemohla dodat ihned potřebný velitelský sbor. Byla zde sice ohromná záloha aktivních i záložních důstojníků býv. armády, důstojníků s válečnými zkušenostmi a jistě značných kvalit, leč tito poručíci dosahují čtyřicítka a kapitáni ji překročili, chybí jim pak veškerá praxe po dobu 15 let.

Možno soudit, třebaže na veřejnost se nedostane ani nejmenší zpráva, že na podzim 1935 bude složení důstojnického sboru asi toto:

Z polovice důstojníci býv. Reichswehr, jimž bez výjimky jsou svěřena všechna velitelská místa a z nichž někteří byli povoláni z neaktivity; druhá polovice jsou zčásti důstojníci jmenovaní z býv. poddůstojníků, zčásti dorost, prošlý zrychleným výcvikem a částečně i reaktivovaní býv. důstojníci.

U služeb (na př. doplňovací) budou převládat asi důstojníci reaktivovaní.

Zrychlený výcvik důstojníků (dvě leta od narukování do jmenování důstojníkem) bude znamenat stálý, jistě značný příliv mladých sil.

Poddůstojnický sbor (podle našeho názvosloví rotmistrovský) byl doplněn asi lehce, z vybraných dobrovolníků, prošlých dlouhou dobrou školou býv. Reichswehr a bude se tak doplňovat i na dále.

Ve všech personálních otázkách si uchovala armáda úplnou autonomii, nikde není uplatňována příslušnost k vládnoucí straně, při výběru sil mělo vojenské vedení volnou ruku.

Do 30./6. 1934 se držela armáda v Německu více stranou a snažila se vést boj proti aspiracím býv. náčelníka štábu SA. Röhma, jenž se snažil svým silným vlivem uplatnit u říš. kancléře názor, že je nutno sloučit brannou moc s militantními složkami strany a vybudovat tak novou armádu lidovou, v jejímž čele by stál on sám. Branná moc se postavila celou svou vahou proti těmto aspiracím a dovedla říšského kancléře přesvědčit, že může a smí existovat ve státě jen jediná ozbrojená moc a tou že je armáda. A od té doby počíná vzestupná linie armády. Ačkoli NSDAP. není právě šlechtě přátelská, přece i v dnešní branné moci slouží na základě starých rodinných tradic velmi mnoho šlechticů, hlavně pruských. Důstojnický sbor si zachoval své exklusivní, privilegované postavení, je materiálně dobře zajištěn a nepřímou má velký vliv na chod veškerého německého politického i hospodářského života a nemá důvodu, aby se snad nějak postavil proti dnešnímu režimu, poněvadž sotva kdy se najde vláda, která by tak bezvýhradně splňovala požadavky armády.

Branný zákon.

Až do roku 1935 se doplňovala armáda na základě dobrovolného vstupu. Branný zákon z r. 1935 zavádí všeobecnou brannou povinnost. Jsou to zákony dva:

Gesetz für den Aufbau der Wehrmacht z 16./3. 1935 znamená definitivní opuštění dosavadní branné politiky a jednostranné vypovězení příslušné stati mírových smluv.

Zákon stručně zavádí brannou povinnost, stanoví, že (pozemní) armáda i s kasernovanou policií má 12 armádních sborů o 36 divisích, a ohlašuje vydání dalších zákonů.

Počet 12 sborů — 36 divisí — neodpovídal tehdejší situaci. Na podzim 1935 má armáda:

10 armádních sborů, jež jsou zároveň oblastními velitelstvími; jim podléhá 24 pěších divisí a 1 horská brigáda,

1 sbor útočné vozby o 3 divisích,

2 jezdecké divise (sbor?) a samostatnou jezdeckou brigádu ve Východním Prusku.

Wehrgesetz byl vydán 21./5. 1935; současně s ním vyšla velká řada dalších nařízení, upravujících hlavně doplňování armády na základě všeobecné branné povinnosti.

Naše veřejnost věnovala hlavní pozornost § 18, jenž upravuje otázku služby cizích státních příslušníků. Každý říšský příslušník, i když má současně jiné státní občanství a i v jiném státě již sloužil, je povinen vojenskou službou.

Říšský kancléř může povolit i cizímu státnímu příslušníku vstup do branné moci. Záleží na praxi, půjde-li o jednotlivé výjimečné případy nebo o hromadné přijímání; to ukáže budoucnost.

Hlavním znakem zákona však je neobyčejná široká pravomoc, kterou svěřuje zákon vrchnímu veliteli nejen ve válce a ve výjimečných poměrech, ale i v míru.

Nejvyšším velitelem branné moci (Oberster Befehlshaber der Wehrmacht) je říšský kancléř. Prakticky vrchní velení nad celou brannou mocí vykonává říšský ministr války (Reichskriegsminister) jako „vrchní velitel branné moci“ (Oberbefehlshaber der Wehrmacht — nyní Gen. Obst. v. Blomberg). Jemu podléhají tři vrchní velitelé složek branné moci (Wehrmachtsteile):

Oberbefehlshaber des Heeres (Gen. der Art. Frh. v. Fritsch),

Oberbefehlshaber der Kriegsmarine (Admiral Dr. h. c. Raeder),

Oberbefehlshaber der Luftwaffe (Gen. der Flieger Göring).

Tato úprava vrchního velení se však dosud nijak neprojevila v organizaci nejvyšších úřadů.

Kdežto armáda (Heer) a námořnictvo (Kriegsmarine) jsou spravovány říšským ministerstvem války, což je novým názvem býv. Reichswehrministeria, je letectvo spravováno samostatným ministerstvem letectva.

Branná povinnost se vztahuje na všechny německé muže od 18 do 45 let; říšský ministr války může ji však ve válce a za zvláštních okolností rozšířit na mladší i starší. Kromě toho pro váuku ukládá zákon povinnost konat službu pro stát všem občanům i ženám.

Poskytuje tedy zákon možnost obejít se v čas války bez jakéhokoli dalšího zákona, nařizujícího pracovní povinnost. Branná povinnost zahrnuje:

1. Aktivní brannou službu (aktiver Wehrdienst), t. j. službu, již vykonávají povinně povolání branci, dále osoby z povolání (důstojníci, poddůstojníci a mužstvo), úředníci, osoby v záloze, povolané ke cvičení;

2. brannou službu v záloze (Wehrdienst im Beurlaubtenstande);

záloha — Reserve (po vykonání aktivní služby až do 35 let),

náhradní záloha — Ersatzreserve (Ersatzreserve I: branci schopní, z různých důvodů však k aktivní službě nepovolání; Ersatzreserve II.: branci méně schopní, nearijci atd. — obě kategorie rovněž do 35 let),

Landwehr (všichni branci od 35 do 45 let);

Landsturm (ročníky přes 45 let, budou-li povolány).

K presenční službě jsou povolávání podle zákona branci 20letí, délku presenční služby stanoví říšský kancléř, absolvování 6měsíční pracovní služby před nastoupením do vojenské služby je povinné. Tohoto roku nastoupili 1./11. branci ročníku 1914 (tedy 21letí) a starší dobrovolníci na 12 měsíců, jednotně u všech zbraní, jen ve Východním Prusku byly povolány ročníky 2, 1910 a 1914; ročník 1915 nastoupí do pracovní služby ve 2 směnách.

Ministr války není nikterak vázán, jaký počet branců jednotlivých ročníků povolá. Tohoto roku kromě části ročníku 1914 nastoupil značný počet dobrovolníků z ročníků 1910—1913, kromě toho není nijak omezen počet osob, které zůstanou dobrovolně v další činné službě (počítá se oficiálně s $\frac{1}{4}$ osob nyní presenčně sloužících, t. j. téměř 200.000 osob i s poddůstojníky). Ministr války má kromě toho právo na dobu potřeby imperativně ponechat v další činné službě brance po ukončení aktivní branné služby.

Ministr války má úplnou volnost zařídit výcvik osob v záloze; délka cvičení, počet povolovaných branců všech kategorií zálohy atd. nejsou nijak zákonem omezeny.

Tato rozsáhlá pravomoc, co se týká početních stavů a povolávání záložníků, byla dána ministru války asi úmyslně, aby v přechodné době co nejdříve a nejúčelněji bylo zajištěno využití a výcvik všech sil státu.

Odpovídá dále zásadě vůdcovství. Zákon se nezmiňuje o nějaké nejvyšší válečné radě nebo podobné instituci. Vysoce postavené osobnosti dementovaly zřízení podobné instituce z toho důvodu, že odporuje principu vůdcovství. To ovšem nevylučuje existenci anebo budoucí zřízení mezi-ministerského výboru, s kompetencí poradní a technickou, pro řešení otázek, vymykajících se z kompetence samého ministra války.

Jinak je zákon pozoruhodný též ustanoveními o nearijcích, jež však nezabavuje úplně branné povinnosti. Z branné povinnosti jsou vyňati jen tělesně neschopní a duchovní římsko-katolické církve.

Z vykonávání branné povinnosti jsou vyloučeni zločinní a státně nespolehliví jedinci.

§ 32 obsahuje zásadní ustanovení o umístění branců v civilním životě a stanoví, že nikdo nesmí být v svém povolání plněním branné povinnosti poškozen.

Úsilí, aby propuštění branci byli co nejvýhodněji vřadění znovu do práce, je značné; prováděno je celým systémem referentů a oddělení hlavně u doplňovacích velitelství všech stupňů. Započítání vojenské služby u státních a veřejných zaměstnanců je prohlašováno za samozřejmost a dbá se, aby ho bylo dosaženo i u soukromých zaměstnanců.

Některá ustanovení v souvislosti s branným zákonem. Doplňování (Ersatzwesen).

Říše (bez demilitarisovaného pásma) se dělí na oblasti, v jejichž čele stojí Ersatzdienststellen:

10 Wehrkreise (oblast armádního sboru);

24 Wehrrersatzinspektionen, po 2—3 ve Wehrkreisech;

223 Wehrbezirke;

Wehrbezirksoffiziere, po 2—4 v každém Wehrbezirku.

Ve všech instancích je přesně vymezen teritoriální okrsek působnosti.

V demilitarisovaném pásmu konají doplňovací službu civilní úřady, 3 střední s 13 nižšími „Ersatzbehörden“.

Důstojníci v záloze.

Současně s branným zákonem vydáno nařízení o získání hodnosti důstojníků v zál. Býv. aktivní a záložní důstojníci císařské armády a říšské obrany, jakož i býv. poddůstojníci, kteří se zdarem ukončili 12 let služby, musí se podrobit napřed doplňovacímu výcviku, různě odstupňovanému; nebyli tedy převedeni paušálně.

Osoby mužstva po ukončení presenční služby, dále osoby mezi 25—35 lety, po absolvování 4 měsíčního předepsaného výcviku mohou být navrženy pro hodnost důstojníka v záloze; absolvují pak několik cvičení a podrobí se zkouškám. Výcvik všech těchto kategorií je sice rozvržen oficiálně na delší dobu, zdá se však, že velmi značného počtu zál. důstojníků může být dosaženo velmi brzy vybráním nejschopnějších. Letošních manévru se již zál. důstojníci v důstojnických hodnostech a funkcích účastnili.

Otázka počtů v době „válečných“ ročníků a otázka kritické doby při 12měsíční službě.

Po nástupu nováčků 1./11. 1935 bylo přibližně dosaženo oficiálně (kancléřem Hitlerem) ohlášeného počtu 550.000 mužů. Ročník 1914, jehož část nyní nastoupila, nepatří sice k ročníkům „válečným“, mnoho jeho příslušníků však již v říjnu po ukončení 1roční dobrovolné služby bylo propuštěno, část bude povolána až v roce 1936. V příštích letech nastoupí ročníky „válečné“, ročník 1917 i při 70% schopných může dodat jen něco přes 200.000 schopných. Zdá se, že otázka počtů bude řešena na příští dobu takto:

Ročníky 1910—1913, jež nejsou zatím, kromě Východního Pruska, pravidelně odváděny, budou asi podle možnosti vyčerpány dobrovolnými přihláškami, zbytek asi jako Ersatzreserve I bude podroben zvláštnímu výcviku, jenž umožní zařazení tohoto mužstva i jako doplňku polních útvarů. (Počínaje létem 1936 bude ročník 1913 po 3 léta postupně povoláván k 2měsíčnímu výcviku.)

1./11. nastoupil ročník 1914, tedy 21letí, druhá jeho část nastoupí na podzim 1936, třebaže zákon uvádí jako pravidlo povolání 20letých, takže i zde je určitá možnost „přenést se“ přes údobí válečných ročníků posunutím o 1 ročník.

Otázka kritické doby při 12měsíční presenční službě, jak se zdá, bude řešena tím, že 25% každého ročníku bude, ať dobrovolně nebo imperativně, podrženo ve službě další rok. Po uplynutí druhého roku většina jich bude propuštěna, na dalších 10 let dobrovolné služby budou přijati schopní žadatelé jen v tomto počtu, kolik je volných poddůstojnických (podle našeho názvosloví rotmistrovských) míst. Počty mužstva u setnin jsou velmi vysoké, zdá se, že dosahují téměř počtů válečných (až 130 nováčků u pěší roty).

Žold.

Třebaže r. 1934-35 sloužilo již statisíce branců, odvedených jen na rok, dostávali všichni žold jako dřívější vojáci z povolání (s určitými srážkami). Nováčci, nastoupivší 1./11. 1935, dostávají 50 pf. denně (asi polovici žoldu dosavadního).

Záložníci.

Důstojníci v zál. budou cvičeni asi převážně u vojskových těles a ve zvláštních kursech. Pro mužstvo, jehož počet dosahuje obrovských čísel (daleko přes 3 miliony schopných mužů 25-35letých) učiněna byla zvláštní opatření:

Ročníky 1910—1913: Ve Východním Prusku byl ročník 1910 odveden a nastoupil povinně letos, příštího roku dojde na ročník 1911, atd.; v ostatní říši je nařízen dvoutměsíční výcvik ročníku 1913, o zbývajících ročnících dosud nic uveřejněno nebylo.

Ročníky 1910—1909: Pro výcvik zřízeny Ergänzungseinheiten (prapory atd.); kde branci těchto ročníků, zatím dobrovolně, konají 8nedělní výcvik; jsou označováni jako Ersatzreserve II. U těchto jednotek budou asi značnou část velitelského sboru tvořit důstojníci a poddůstojníci reaktivovaní.

Při 6 střídách do roka (v zimním údobí je ovšem výcvik brzděn) se dá sice počítati se značným počtem takto vycvičených branců; při 500 brancích v jedné střídě u jednoho praporu bylo by třeba 200 takovýchto

praporů, aby ročně prošlo výcvikem 5—600.000 branců, přece, vzhledem k ohromnému počtu dotčených branců, mohl by být povolán týž branec jedenkrát za 5—6 let.

Dá se tedy očekávat velké zvýšení počtu těchto útvarů nebo výcvik záloh ve větší míře u normálních jednotek.

Ročníky Landwehr (35letí—45letí).

Vzhledem k jejich věku a k tomu, že veliké procento branců bylo vy-cvičeno za války, dojde asi k jejich event. výcviku až v dalším pořadí naléhavosti. Hlavní zřetel bude asi věnován brancům, které nezastihla plně všeobecná branná povinnost, t. j. 22letým resp. 25—35letým.

Jaké změny byly provedeny v reorganisaci armády až dosud?

Na jaře 1934 nastoupilo k jednotkám tehdejších 7 pěších a 3 jezdeckých divisí značné množství dobrovolníků, kteří se zavázali — prozatím — na 18 měsíců. Zvýšené počty jednotek umožnily provést na podzim 1934 současně s nastoupením nové masy dobrovolníků (rovněž zavázaných na krátkou dobu) rozsáhlou reorganisaci, mistrně maskovanou. Dosavadní útvary se zdvojily i ztrojily, bylo však odstraněno číslování, vojsková tělesa byla označena jmény měst, na př. Inf. Regiment Nürnberg, Nachrichten Abteilung (telegrafní prapor) Dresden atd. Vyšší jednotky organisovány v této době jen prozatímně. Inf., Artillerie-Führer — — velel svazu, složenému většinou ze 2 pěších pluků (8—9 praporů), 1 dělostřeleckého pluku (3 lehké a 1—2 těžké oddíly), ženijnímu praporu atd. Takového vyššího jednotek bylo 21.

Publikování branného zákona dalo teprve poněkud nahlédnout do organisace. S ním se objevila řada propagačních příruček a publikací, jež dávají tento obraz o mírové organisaci armády:

Nejvyšší velení.

V létě 1935 byl zřízen generální štáb — Generalstab des Heeres. V praxi to znamená odstranění krycího názvu odboru „Truppenamt“ v ministerstvu, o němž se již po léta dalo předpokládat, že je skrytým generálním štábem. Jinak se z Reichswehrministeriuma stalo Reichskriegsministerium, název „Reichswehr“ byl všude potlačen a zavedeno místo něho oficiální „Wehrmacht“.

Vyšší velitelství.

Před reorganisací byla dvě Gruppenkommanda, Gr. K. 1 v Berlíně, Gr. K. 2 v Kasselu.

V květnu t. r. zřízeno Gr. K. 3 v Drážďanech.

Velitelství armádního sboru (Armee-korps), Generalkommando:

Během reorganisace bylo býv. 7 vyšších velitelství (Wehrkreiskommando, jež bylo současně velitelstvím pěší divise) změněno na velitelství sboru a současně zřízeno velitelství VIII. armádního sboru v Breslau a IX. v Kasselu, v květnu t. r. zřízeno velitelství X. armádního sboru v Hamburgu. Sborová velitelství jsou současně velitelstvími teritoriálními, s širokou správní kompetencí (Wehrkreiskommando).

Zřízení zbývajících dvou sborů XI. a XII. se dá očekávat během dalšího budování armády.

10 armádních sborů (24 divisí) je nyní učeněno a rozloženo takto:

armádní sbor I (Königsberg) má divise (Königsberg, Allenstein, Elbing),

armádní sbor II (Stettin) má 2 divise (Stettin, Schwerin),

armádní sbor III (Berlin) má 3 divise (Frankfurt/O., Magdeburg, Potsdam),

armádní sbor IV (Dresden) má 3 divise (4. Dresden, 14. Leipzig, 24. Chemnitz),

armádní sbor V (Stuttgart) má 2 divise (Ulm, Würzburg),

armádní sbor VI (Münster) má 2 divise (Bielefeld, Münster),

armádní sbor VII (München) má 3 divise (7. München, 10. Regensburg, 17. Nürnberg) a 1 horskou brigádu,

armádní sbor VIII (Breslau) má 2 divise (Oppeln, Liegnitz),

armádní sbor IX (Kassel) má 2 divise (Giessen, Hannover),

armádní sbor X (Hamburg) má 2 divise (Hamburg, Bremen).

Armádní sbory I, II, III a VIII podléhají Gruppenkommandu 1, armádní sbory V, VI, IX Gruppenkommandu 2, armádní sbory IV, VII a X Gruppenkommandu 3.

Organisace pěší divise byla dosud publikována jen velmi povšechně asi takto:

Pěchota: 3 pěší pluky.

Dělostřelectvo: velitel dělostřelectva, 1 lehký pluk a pozorovací oddíl (Beobachtungsabteilung), dále hrubé dělostřelectvo (asi více než 1 oddíl).

Ženíjní vojsko: 1 prapor, 3—4 roty, z nichž některé motorisovány, 1 mostová souprava a 1 světlometná četa.

1 telegrafní oddíl (tel. a radiová rota),

1 automobilový oddíl a

1 zdravotnický oddíl.

Dále se mluví o P. O. (Aufklärungsabteilungen) a o oddílech protitankových (Panzerabwehrabteilungen).

Které a jaké útvary budou podléhat přímo armádnímu sboru, dosud publikováno nebylo.

Jezdecktvo.

3. Kavalerie-Division ve Weimaru byla r. 1934/35 úplně motorisována. Její hlavní složkou byly motorisované útvary na motocyklech a terénních autech (nazývané Krafradschützenbataillon a p.). Z ní se stala v říjnu t. r. 1. Panzerdivision.

Jezdeckými divisemi zůstaly zbývající 2 divise (1. v Potsdam, 2. v Breslau) a jezdecká brigáda ve Východním Prusku. V odborném tisku se vedou diskuse, známý spor „kůň — motor“. Není potřeba mnoho fantazie k tomu, abychom soudili, že v Německu „vyhrál“ motor. Obrovské úsilí, vynaložené na motorisaci veškerého života, se dříve nebo později obrází v rozšíření složky „motor“ na újmu složky „kůň“ i v armádní organizaci.

Útočná vozba.

Složky útočné vozby byly rozloženy v r. 1934/35 jako t. zv. Kraftfahrabteilungen po celé říši.

V říjnu t. r. byly sloučeny ve vyšší svazky:

Panzerdivision 1 ve Weimar, 2 ve Würzburg, 3 v Berlíně. Jejich organizace je uváděna zvláště velmi povšechně; mohou jim býti svěřovány jak úkoly zvědné, tak úkoly bojové.

General der Panzertruppe Lutz má titul „Kommandierender General der Panzertruppen“ (velitel sboru!), „zugleich Inspekteur der Kraftfahrkampfruppen und der Heeresmotorisierung“.

Horské jednotky.

R. 1934/35 byly uváděny horské jednotky dvojího typu, jednotky pro středohory (Mittelgebirgstruppen) a speciální horské jednotky v Bavorsku, Hochgebirgstruppen. Z těch byla postavena horská brigáda.

Druhy zbraní (Waffengattungen) a jejich pořadí:

pěchota (Inf.),
jezdecko (Kav.),
lehké dělostřelectvo zapřažené (l. Art.),
těžké dělostřelectvo zapřažené (s. Art.),
lehké dělostřelectvo motorisované (mot. l. Art.),
těžké dělostřelectvo motorisované (mot. s. Art.),
útočná vozba (Kf. K. Tr. = Kraftfahrkampfruppe),
ženijní vojsko (Pi = Pioniere),
telegrafní vojsko (N. Tr. = Nachrichtentruppe),
automobilní vojsko (Kf. Tr. = Kraftfahrtruppe),
zdravotnická služba (San. Tr. = Sanitätstruppe),

Schází složka „vozatajstvo“, býv. Fahrabteilungen asi z převážné části jako protiletadlové oddíly přešly do rámce letectva.

Pěchota.

Pěší pluk.

Velitelství se štábem a spojovací četou, prapory I—III s rotami 1—12, u každého spojovací četa, 4., 8., 12. rota jsou kulometné (M. G.).

Kulometná rota, 3 čety po 4 kulometech, má 1 četou pro rychlé zasažení na 4spřežních vozech, obsluha na voze a na koních.

13. rota, minometná (M. W. K.), 6 lehkých a 2 střední minomety.

14. rota, protitanková, Panzerabwehrkompanie (P. A. K.), 3 čety po 3 (37 cm) protitankových kanonech; úplně motorisována, obsluha na terénních lehkých vozech, kanon na dvou kolech s pneumatikami, tažen autem, na němž sedí obsluha.

Až dosud neměly pluky složky zákopnické, pro cvičení dostávaly od jezdeckých pluků jezdeckou četou.

Dále jsou uváděny v organizaci pěchoty

cyklistická rota (Radfahrkompanie) a

Radmeldezug (Krafttradmeldezug), četa motocykl. spojek).

Jako lehkých kulometů (9 u pěší roty) používá pěchota stále ještě ve velké míře lehkého kulometu 08/15, starého válečného vzoru s vodním chlazením.

Moderní lehký kulomet vz. 13, podobný našemu, je zaváděn nejdříve u jiných zbraní.

Jezdecko.

Útvary všech zbraní se na podzim 1934 rozdělily a rozmnožily, nikoli však u jezdeckta. Poměr jezdeckých pluků k pěším v býv. Reichswehr byl ovšem značně vysoký (18 jezdeckých k 21 pěším plukům). Jezdecký pluk měl 4 eskadrony (Schwadron), 1 eskadronu kulometnou, dále 1 četou minometů, 1 četou protitankových kanonů, četou zákopníků, četou spojovací.

Některé jezdecké pluky byly a budou asi postupně dále motorisovány.

Dělostřelectvo.

Dělostřelecký pluk při závěrečných cvičeních měl štábní baterii se spojovací četou, 4 oddíly, z nichž I—III byly lehké (1 baterie 77 cm kanonů a 2 baterie 105 cm houfnic nebo vesměs 105 cm houfnice), IV. oddíl byl těžký (10 cm kanon a 15 cm houfnice), hrubé dělostřelectvo divise.

Některé pluky měly ještě V. oddíl, těžký, motorisovaný, u něhož též 15 cm kanony.

Po reorganisaci v říjnu t. r. existují lehké dělostřelecké pluky o 3 oddílech a těžké dělostřelecké pluky.

Rozdělení materiálu podle ráží nebylo publikováno, rovněž není řečeno, která část těžkého dělostřelectva je dělostřelectvem sborovým.

Protiletadlové dělostřelectvo, členěné na pluky, oddíly, baterie a roty KOPL. tvoří součást letectva (Luftwaffe). V souvislosti však uvedme, že má materiál pevný (105 cm kanon) a pohyblivý: kanony 88, 37, 2 cm, dále 2 cm kulomety a světlomety.

Protitankové dělostřelectvo. Kromě rot u pěších a čet u jezdeckých pluků existují již i Panzerabwehrabteilungen o 3 rotách, s kanony 37 cm; asi bude postaven pro každou divisi jeden.

Útočná vozba.

O organisaci jednotek nebylo nic úředně publikováno, jinak je o ní velmi často psáno.

Na sjezdě nár. soc. strany v Norimberku v září t. r. bylo předvedeno asi 100 lehkých pásových tanků velmi pohyblivých, s 2 kulomety normální ráže a se 2 muži posádky. Se zavedením těžšího druhu se silnější výzbrojí se dá počítat; při cvičeních byly znázorňovány střední tanky atrapami.

V organisaci jednotek útočné vozby jsou uváděny rotý a prapory:

Kampfswagenbataillon, zatím asi jen s výše uvedenými lehkými tanky.

Panzerkraftwagenbataillon (OA., při cvičeních bylo používáno dvou typů, těžšího, třinápravového, Strassenpanzerwagen a lehší typ pro převážky, Spähwagen);

Krafttradschützenbataillon (motocykl. prapor, motocykly solo i s přívěsnými vozíky, na těch velmi četné lehké kulomety).

Mluví se též o „Panzerregiment“ a „Brigade“; jsou to asi vyšší svazky těchto útvarů.

K vyšším jednotkám útočné vozby nutno připočítat úplně motorisované oddíly dělostřelectva, ženijního a telegrafního vojska atd.

Motorisovány jsou dále kulometné prapory (MG-Batl.) a výše uvedené Aufklärungsabteilungen, jež asi nepatří do svazu divisi útočné vozby.

Kromě toho je v Berlíně úplně motorisovaný pěší pluk „Regiment Göring“. Vznikl z býv. policejních útvarů, které se stále ještě liší poněkud od ostatních útvarů armády.

Ženijní vojsko.

Ženijní prapory jsou z části (některé rotý a mostové soupravy) motorisovány.

Během roku pilně cvičily přechody vodních toků, kromě toho byla věnována pozornost zřizování překážek, hlavně proti útočné vozbě, kladení i odstraňování min (Sperren). Při větších cvičeních dostávalo ženijní vojsko samostatné úkoly, hlavně v obraně a v ústupovém boji, a řešilo je zřizováním překážek a obranou takto uzavřeného prostoru.

Telegrafní vojsko.

Z větší části je motorisováno, hipické prvky však úplně odstraněny nebudou, hlavně u divisních telegrafních oddílů.

Automobilní vojsko se člení na roty a oddíly.

Služby.

Důkladně je vybudována služba zbrojní. Řídícím orgánem je Heeresfeldzeugmeisterei při ministerstvu války. Výzkum zbraní, výrobní a komerční otázky řídí rozsáhlý Heereswaffenamt, samostatný odbor v ministerstvu války. Podřízenými orgány jsou zbrojní ústavy Heereszeugamt, Heeresnebenzeugamt, Munitionsanstalten), jejichž počet značně vzrostl.

Výstroj.

Oděv. Polní stejnokroj byl značně zmodernisován. Polní blůza má podobu t. zv. Frenche, je volná, bez podšívky, vzdušná, límec možno nosit otevřený i zapjatý, veliké kapsy jsou našity navrch, rukávy v zápěstí zapínací. V zimě se podvléká vlněná vložka. Současně se zavádí odpovídající košile z tkaniny, jež ssaje pot a střihem odpovídá možnosti nosit rozepjatý límec bez vázanky. Letectvo nosí vázanku.

Velmi účelně změněna i obuv; staré, z války známé Marschstiefel jsou (budou) nahrazovány šněrovací polovysokou botou, jež připomíná t. zv. Bilgeri Schuhe, známé z války u rakouských horských jednotek; je to šněrovací bota a zapínací kamaše v jednom celku. Bota bude zavedena postupně u všech zbraní.

Výcházkový stejnokroj. Zavádí se nový střih, dobře známý jako „Waffenrock“, pro všechny hodnosti. Látka však je polní barvy, aby se dalo v mobilisaci jejich zásob využít, i když hotových stejnokrojů v poli a ve službě užít nelze; kabát nemá totiž kapsy. Značné zásoby dosavadních oděvů budou však pravděpodobně v míru vypotřebovány.

V zásadě má každý voják u setniny 4 soupravy oděvu, nehledě k speciálním oděvům, na př. pro motocyklisty. 3. a 4. souprava je pracovní a cvičební, 2. souprava je pro slavnosti a nedělní vycházku. Jedna je u setniny v t. zv. Bekleidungskammer, přízpůsobena a nepoužívána, její určení udává název „Kriegsgarnitur“.

Plynové masky.

Maska vz. 24, připomínající známou masku anglickou s dýhací trubicí, je nahrazena novou maskou vz. 30, vzhledem i funkcí podobnou masce naší.

Podobně asi bude zmodernisována valná část výbroje a výstroje. Poměrně nevelké zásoby býv. Reichswehr možno bez velkých finančních obětí nahradit novými, moderními vzory.

Výchova a výcvik.

Nejvyšším vojenským učilištěm je Wehrmachtsakademie, zřízená v létě t. r. Velitelem je jeden ze služebně nejstarších generálů. Budou v ní školeni starší důstojníci generálního štábu všech 3 složek branné moci v otázkách týkajících se celkového vedení války. (Pravděpodobně je to škola i pro vyšší velitele.)

Kriegsakademie vychovává důstojníky generálního štábu. Všichni důstojníci mezi 3. a 6. služebním rokem konají přijímací zkoušky, výběr bude se dít v t. zv. Auswahlkursus, ukončeném koneč-

nými zkouškami. Vlastní studium je pak tříleté, účastní se ho i cizí důstojníci.

Letectvo a námořnictvo mají podobné školy samostatné.

Kriegsschulen (Dresden, München, Hannover, Postdam) vychovávají důstojnický dorost. Pobyť ve škole je kratší než 1 rok (snad zatím, v době nedostatku důstojníků, kdy je pravidlem, že je velitel rotý jediným důstojníkem rotý).

Waffenschulen jsou učiliště pro jednotlivé zbraně: pěchotu, jezdecko, dělostřelectvo, automobilní vojsko (asi útočná vozba), ženijní vojsko (2 učiliště) a telegrafní vojsko.

Výcvik možno označit za velmi intenzivní. Pořadový výcvik byl omezen na minimum, nástupové útvary a pohyby v semknutých útvarech co nejvíce zjednodušeny, pečlivě se cvičí jediné „Exerziarmarsch“, jinak veškeré úsilí je věnováno výcviku bojovému. Charakteristický pro výcvik je pobyt v táborech (Truppen-Übungsplatz), což jsou rozsáhlá cvičiště, pro každý sbor nejméně jedno, s přiměřenými možnostmi ubytovacími. Protože velká většina útvarů je rozdělena na několik posádek, je pobyt v táboře zároveň soustředěním útvaru.

Vojenská správa (železniční?) je při tom velmi blahovolná a převáží jednotky do táborů velmi odlehlých — z pobřežních měst až do blízkosti švýcarských hranic a p.

Snad tu ovšem kromě důvodů výcvikových působí i snaha seznámit brance s jiným krajem a působit proti přílišnému regionalistickému citění. Tato soustředění i větší cvičení blízko posádek začala brzy z jara a trvala až do letních měsíců.

V letních měsících byla konána četná větší cvičení.

Zajímavé bylo cvičení pěšího pluku z Drážďan, konané počátkem července t. r.; řídil je velitel IV. armádního sboru a účastnil se ho i říšský kancléř, ministr války, vrchní velitel pozemní armády atd.

Úplný pěší pluk s dělostřeleckým oddílem, protiletadlovými, ženijními a telegrafními jednotkami byl převezen auty z prostoru Drážďan na sever (prostor Wittenberg), odtud prostorem jižně od Lipska, východní částí Duryňska do prostoru Grafenwöhr (v Bavorsku, západně od Plzně), kde končil cvičení střetnutím s motorisovanými jednotkami. Převoz obstaraly improvizované kolony, sestavené z najatých civilních aut i s civilními řidiči. Při pohybu po 1 ose dosáhla délka proudu 60—70 km; cvičena OPL., noční jízda bez světél atd.

Prostorově ještě větší cvičení vykonal v září t. r. motorisovaný pluk „Regiment Göring“ z Berlína přes Duryňsko — Norimberk — do Saska až jihovýchodně Drážďan a zpět do Berlína.

Od konce srpna do polovice září byla konána podzimní cvičení. Velké cvičení konal VI. armádní sbor (Münster) v Lüneburger Heide; k němu byl pozván i angl. gen. Fuller. Větší cvičení konal i armádní sbor IX. (Kassel) ve výše řečeném prostoru u Grafenwöhr; jinak konána cvičení menších svazů, v divisi, pluk proti pluku, proti dvěma plukům.

Válečné námořnictvo (Kriegsmarine).

Jako u pozemní armády přikročilo se i k úměrnému zvětšení námořnictva. Důležitým krokem je dohoda s Anglií z června t. r., že německé válečné loďstvo nepřekročí úhrnem 35% tonáže válečného loďstva britské říše (nikoli tedy jen loďstva evropské Anglie).

Těchto 35% bude zhruba zachováno u všech kategorií, jen v tonáži ponorek může Německo dosáhnout až 100% britské tonáže, když nepřekročí celkových 35% britské tonáže.

V několika dnech po uzavření dohody (8. VII. 1935) byl uveřejněn počet lodí, daných do stavby:

- 2 pancéřové lodi po 26.000 t,
- 2 křižníky po 10.000 t,
- 16 torpedoborců po 1.625 t,
- 2 ponorky po 750 t,
- 6 ponorek po 500 t,
- 20 ponorek po 250 t.

První ponorka byla 29. VI. již ve službě, dvě byly tehdy již hotové. Dnem 1. X. 1935 vstoupila již 1. Unterseeboot-Flotille Kiel do svazu baltských námořních sil.

Letectvo.

Německé letectvo bude předmětem zvláštního článku.

Závěr.

Organisace německé armády byla po válce podle mírových podmínek přeměněna, bylo zničeno mnoho materiálu, ale zůstal zde skoro intaktní mohutný zbrojní průmysl, jež bylo možno kdykoliv uvést v pohyb, což se také už r. 1933 stalo. Vojenské rozpočty, velmi neúměrné skutečným vojenským počtům a předepsanému materiálu armády z povolání, svědčily o tom, jakou cestou se Německo ubíralo již v době předhitlerovské.

Zvýšené zbrojení, které se dostavilo hned s nastolením dnešní vlády, odůvodňovalo dnešní Německo před mezinárodním forem otázkou své bezpečnosti a svého velmocenského prestiže v Evropě. Dalším důvodem, který dnes je mocně zdůrazňován, je to, že Německo chce být hrází Evropy před hroící bolševisací. Těmito důvody omlouvalo Německo zřejmě porušení podmínek mírové smlouvy.

Dnes se již Německo cítí ospravedlněno ve svém zbrojení a zasáhne dříve nebo později do evropských věcí, ne však dříve, dokud nenabude přesvědčení, že jeho intervence může být rozhodující a úspěšná. O tom rozhodne vojenská převaha. Německo se drží zásady, že vojensky silný stát může provozovat zahraniční politiku se zcela jiným důrazem než stát vojensky slabý.

Zbrojení doléhá na Německo asi tísnivěji, než si můžeme představit podle projevů a publikací. Ovšem nutno uvážit, že právě Němci jsou nepřekonatelní v odvaze k odříkání a vydržení a že jsou dnes plně přesvědčeni, že se dožijí pod dnešní vládou lepších časů.

Vývoj moderní německé armády není dosud ukončen, ale dnes již je jisto, že bude pokračovat tak daleko, až bude možno říci, že Německo je úplně na válku připraveno.